

# Komentáře k projektu Skrz jedničky a nuly měníme Česko k lepšímu od Česko.Digital

V Praze 21. 4. 2020, Ondřej Neumajer

Prezentovanou aktivitu hodnotím jako užitečnou první pomoc potřebným (žákům, učitelům i školám) a doporučuji ji podpořit. Jelikož se ale patrně nebude jednat pouze o jednorázovou aktivitu, doporučuji již od začátku promýšlet některé kroky, aby se na ně v budoucnosti dalo navazovat smysluplnými aktivitami, které podpoří cíle v oblasti inkluzivního digitálního vzdělávání.

## 1. Dílčí projekt „Technologická mapa škol - mapa všech škol v Česku doplněná o nejpoužívanější technologie pro snazší identifikaci slabých míst - data driven přístup“

Komentář: Je otázka, jaký primární cíl taková mapa sleduje a jak se s ní bude pracovat. Informaci kritické situace s digitálním vybavením škol zprostředkovala MŠMT poslední zpráva ČŠI (2017), přesto na ni stát nebyl schopný významněji reagovat (nedostatek finančních prostředků). Pro prodejce IT by se jistě jednalo o velmi cenný dokument.

MŠMT od pravidelného zjišťování stavu digitální infrastruktury škol poslední roky pozvolna ustupuje (každý rok zjišťuje méně informací) a to z více důvodů. Hlavním je stále častěji zdůrazňovaná zátěž pracovníků škol, kteří musejí vykazování na školách zajišťovat. Dalším důvodem je nepřesnost – běžné metody zjišťování (online výkazy vyplňované vedením škol) nepodávají přesnou informaci, často jsou zkreslené nebo dokonce nepravdivé. Vedení škol totiž dané problematice často hlouběji nerozumí, metodice zjišťování (např. stáří počítačů či počty žáků, kteří k nim mají přístup, používaný SW, více objektů škol...) není úplně triviální dostát. Dalším důvodem je, že MŠMT necítí přímou zodpovědnost za digitální infrastrukturu škol, ta má spočívat na zřizovatelích škol (nejčastěji obce a kraje). Náhradou pravidelného zjišťování MŠMT jsou tematická šetření ČŠI realizovaná jednou za delší období několika let.

V případě realizace technologické mapy škol je potřeba brát úvahu extrémní diverzitu českých škol (jedna z nejvyšších v OECD). Kromě malých neplně organizovaných škol, provozuje mnoho škol více součástí a sídlí ve více objektech. V případě "integrovaných" krajských škol se může jednat i o desítku fyzických objektů, ve většině může probíhat výuka a pobývat studenti. Není tedy často možné vést pro jednu školu jednoduše zpracovatelná data nebo očekávat, že jeden formulář zaslaný řediteli zohlední celou tuto diverzitu přístupů.

**Doporučuji dobře promyslet, jaký cíl má mapa přinést, jaké parametry bude zachycovat a jak konkrétně se s ní bude dále nakládat.**

## 2. Dílčí projekt „Rating škol - data driven přístup k hodnocení škol - data a zkušenost“

Komentář: Není jasné, o co přesně by se mělo jednat. Nežli bude jakékoli hodnocení sestaveno a následně zveřejněno, měla by být data konzultována - nejen jejich relevance, ale zejména to, co může zveřejnění hodnocení způsobit. V žádném případě by se nemělo jednat o jednoduché žebříčky, které nemohou ze své podstaty zohlednit různorodé podmínky škol. Nejen kvůli extrémně podfinancovanému sektoru školství, kde mnoho věcí funguje jen díky osobní angažovanosti nadšenců, se jedná o značně citlivé téma. Aplikovat v plné šíři *data driven přístup* ve školství by bylo možné v případě, že bychom měřili (uměli měřit) situaci nejen na výstupu (výsledky vzdělávání, vynaložené investice, vybavení škol atp.), ale i přímo na vstupu (socio-ekonomické zázemí komunity, výsledky a vybavení školy v dalších non-IT oblastech atp.) Vstupy a podmínky má ale každá škola různé, pomyslné nůžky se významně se poslední roky rozevíraly.

**Doporučuji upřesnit, co se ratingem škol myslí a citlivě za účasti odborníků na vzdělávání zvažovat, jak se získanými daty pracovat.**

3. **Aktivita „Zprovozníme online výuku v 550 školách“**

Komentář: Pro tento cíl je potřeba upřesnit indikátor, co přesně zprovoznění online výuky znamená. Jeden učitel se online setkal se svými žáky? Více učitelů se setkalo online se svými žáky? Učitelé opakovaně provozují online výuku? Učitelé mají technologické podmínky a digitální dovednosti (včetně didaktických) provozovat online výuku? Je za online výuku považována asynchronní práce v nějakém Learning Management Systému?

**Doporučuji upřesnit indikátory úspěchu.**

4. **Mezi partnery chybí etablovaná školská asociace učitelů či ředitelů.**

Komentář: Nejblíže k nim mají GEG a Microsoft Innovative Educators. To jsou obě spíše volná sdružení nadšenců nežli zakotvené etablované organizace, které se plánovaně zapojují do vzdělávací politiky.

**Doporučuji provázat s dalšími aktéry, kteří spojují jak odbornost, tak aktivizmus a tím zvyšují pravděpodobnost, že aktivita bude mít širší dopad na ovlivňování konání státu, resp. vzdělávací politiky.**

5. **Online výuku vs. distanční vzdělávání**

Komentář: Dokument používá pojem *online výuka*, který je svázán s pořádání online videohovorů a online konferencí. Zužuje tak distanční vzdělávání realizované prostřednictvím digitálních technologií pouze na směr synchronní online výuky. Ta je určitě užitečná a minimálně i divácky atraktivní, ale pedagogicky hodnotnější je celý proces řízení výuky, tedy prostřednictvím vhodných Learning Management Systémů jako je Moodle, Google Classroom, příp. Microsoft Teams. Právě implementace celých těchto platforem do škol je jednoznačně vhodným krokem, který sleduje širší pedagogické cíle a využití digitálních technologií.

**Komentář: Doporučuji více zohledňovat, že synchronní online výuka je jen jeden z prostředků distančního vzdělávání, který svým charakterem zužuje pedagogický potenciál digitálních technologií pouze na jednu (byť důležitou) oblast.**